

DRŽAVNO NATJECANJE IZ ČEŠKOGA JEZIKA –
MATERINSKOGA JEZIKA
STÁNÍ SOUTĚŽ V ČESKÉM JAZYCE –
MATEŘSKÉM JAZYCE

2025
3. a 4. třída

HESLO

POČET BODŮ:

	100
--	-----

Prosudbeno povjerenstvo:

1. _____
2. _____
3. _____

Predsjednik/ca Školskog povjerenstva:

_____, 22. travnja 2025.

1. Pozorně si přečti text.

Lewis nadšeně zíral na známou pruhovanou hlavičku. „Ahoj, Trnko,“ zavolal tiše. Spala na měkké podestýlce v rohu klece, ale když uslyšela Lewisův hlas, zvedla hlavu a podívala se na něj. Lewis si vzpomněl, jak Ray říkal, že jezevci jsou noční zvířata, takže spí celý den a vstávají v noci.

„Promiň, že jsem tě probudil,“ omlouval se jí. Trnka si pořádně zívla, vycenila zoubky a ukázala mu růžový jazýček. Potom vstala a protáhla se. „Sem jí můžeš dát něco na zub, jestli chceš.“ Katy otevřela dveře a podala Lewisovi krabičku arašídů. „Jen se k ní moc nepřibližuj.“ Lewis si dřepel u dveří a usmál se na jezevčí mládě. „Dáš si za odměnu?“ zeptal se. Hned, jak uviděla arašídů, zvedla se a zvědavě popotáhla čumáčkem. Lewis si nabral plnou hrst arašídů a zlehka je rozházel okolo ní. Trnka je ucítila a hltala jeden po druhém. Potom se na něj podívala, jako by si říkala o další. „Arašídů má nejraději,“ prozradila Katy. Zatímco malý jezevec potahoval čumáčkem, Lewis zahlédl na jeho zraněné tlapce stříbrné svorky. „Už tolik nekulhá,“ zhodnotil. „Ano,“ souhlasila Katy, „zotavuje se skutečně rychle. Byla to ale hluboká rána, a kdybychom ji nechali v divočině, nevím, jestli by to zvládla. Mohla by lehce dostat infekci nebo by zeslábla při hledání potravy.“ „Zachránil jsi jí život, Lewisi,“ poznamenal táta. Lewis se podíval na malého jezevce, jak radostně kroutí čumáčkem, a pocítil záchvěv hrdosti. „Já, ty, Ray a Angelo, hasiči a vlastně všichni, co jsou tu.“ Otec byl na něj hrdý.

(Úryvek a ilustrace z knížky Příběhy se šťastným koncem-„Vyplašený jezevec“ od Sarah Hawkinsonové)

2. Odpověz na otázky.

2.1. Trnka je:

- a) pes
- b) lenochod
- c) jezevec

2.2. Jaké jsou jezevci zvířata?

- a) noční
- b) denní
- c) deštného pralesa

2.3. Jaký vztah má Lewis k jezevci Trnce?

- a) nepřátelský vztah
- b) přátelský vztah

2.4. Co Lewis dává Trnce, aby ji potěšil?

- a) slívy
- b) sušené brusinky
- c) arašídny

zdroje fotografií:

<https://www.batlicka.cz/zajimavosti-ovoce-a-zeleniny/svestky/>

<https://www.proteinaco.cz/zbozi/brusinky-susene--slazene/>

<https://www.nuties.cz/arasidy-neloupane-neprazene-e2288.htm>

2.5. Proč Katy varuje Lewise, aby se k Trnce nepřibližoval?

- a) protože je Trnka nervozní z lidí
- b) protože je zraněná, cítí se ohrožená a brání se
- c) protože ho nemá ráda

2.6. Na Trnčině tlapce jsou:

- a) stříbrné svorky
- b) zlaté svorky
- c) měďové svorky

2.7. Proč by Trnka měla potíže přežít v přírodě?

- a) kvůli tomu že je malá
- b) kvůli zranění, které by ji mohlo oslabit
- c) protože jezevci jsou vegetariáni a Trnka jí pouze maso

2.8. Co znamená, když otec říká „Zachránil jsi jí život, Lewisi“?

- a) Otec říká, že Lewisova pomoc byla velmi důležitá pro Trnčino přežití.
- b) Otec říká, že Lewisova pomoc nebyla velmi důležitá pro Trnčino přežití.
- c) Otec říká, že Lewisova pomoc není vůbec důležitá pro Trnčino přežití.

2.9. Vyber slovo stejného nebo podobného významu ke slovu *zotavuje se*.

- a) ukrmuje se
- b) uzdravuje se
- c) zlenila se

2.10. Zakroužkuj význam slova *hltala*.

- a) způsob, jakým někdo rychle konzumuje jídlo a pití
- b) způsob, jakým někdo rychle usne
- c) způsob, jakým někdo náhle vstane z postele

2.11. Co znamená, že záchrana Trnky byla týmová práce?

- a) že pomáhal jeden hasič
- b) že pomáhalo jedno zvíře
- c) že pomáhalo více lidí

3. Rozhodni, která z následujících vět je pravdivá a která není.

Zakroužkuj ANO, nebo NE.

Trnka hltala arašídý, které jí Lewis dal.	ANO	NE
Trnka byla probuzena Lewisovým hlasem.	ANO	NE
Katy doporučila Lewisovi, aby se k Trnce příliš přiblížil.	ANO	NE
Lewis říkal, že záchrana Trnky byla jen jeho zásluha.	ANO	NE
Otec byl na Lewise hrdý.	ANO	NE
Trnka spí ve dne, protože je noční zvíře.	ANO	NE

	6
--	----------

4. Zakroužkuj jména, která najdeš v textu.

LEWIS TÁŇA RAY MAX MILADA
KATY SONY TRNKA ILONA ANGELO

	5
--	----------

5. Přečti si pozorně větu a podrthni v ní slovesa.

Trnka si pořádně zívla, vycenila zoubky a ukázala mu růžový jazýček.

	3
--	----------

6. Z podstatných jmen vytvoř přídavná jména v mužském rodě a jednotném čísle. Např. jablko → jablečný

zvíře - _____	město - _____
kniha - _____	kámen - _____
hory - _____	srdce - _____
země - _____	měsíc - _____

	8
--	----------

7. Přečti si pozorně báseň.

BŘEZEN

Jaroslav Šulc

Na okapě
křičí vrabec,
že je mrazům konec,
že studené zimě
odzvonil už
zvonec.

Pod keřem, hle
kvete orsej,
žlutým květem svítí...
Vrátilo se jaro,
dnes to každý
cítí.

Přede dveřmi
na trávníku
v slunci plno dětí!
Zpěvem, hrou i tancem
příchod jara
světí.

<https://www.dumy.cz/material/563>
18-nas-rok-brezen-cteni

7.1. Kolik má báseň slok? _____

7.2. Kolik má každá sloka veršů? _____

7.3. Najdi v básni rýmy: _____ - _____
_____ - _____
_____ - _____

7.4. Co je tématem básně?

- a) příchod jara
- b) zpěv ptáků na podzim
- c) dětská hra v zimě

- 7.5. Vrabec je zobrazen jako zpěvák oznamující konec zimy, což je lidská vlastnost přisuzovaná zvířeti.

Jak říkáme tomuto básnickému prostředku?

- a) personifikace
- b) onomatopeje
- c) přirovnání

- 7.6. **Doplň správně březnové pranostiky.**

Použij následující slova: *sníh, neoře, vlezem, Josef*

- a) Březen, za kamna _____.
- b) O svatém Tomáši bředne _____ na kaši.
- c) Na svatého Řehoře čáp letí přes moře, žába hubu otevře a blázen sedlák, který _____.
- d) Svatý _____ s tváří milou končí zimu celou.

- 7.7. **Za každou větou napiš číslo sloky, kterou popisuje.**

- a) Zmiňuje květ orseje pod keřem jako důkaz příchodu jara. _____
- b) Popisuje vrabce na okapě, který zpívá o konci mrazů a zimy. _____
- c) Zobrazuje děti hrající si na trávníku, oslavující jaro zpěvem, hrou a tancem. _____

- 7.8. **Spoj k sobě obrázek a název jarní květiny.**

a) Orsej jarní

1)

b) Bledule jarní

2)

c) Narcis

3)

8. K obecným jménům připoj jména vlastní.*NOVOTNÝ, TOPLICE, DARUVAR, ŘÍP, JENDA, ALÍK, KVĚTA*

OBECNÁ	VLASTNÍ
pes	
řeka	
učitelka	
hora	
město	
děda	
teta	

	7
--	---

9. Napiš správně jména knih a časopisů.

koutek - _____

ema a kouzelná kniha - _____

kronika města kocourkova - _____

sněhová královna - _____

sportovní noviny - _____

chytrá myš lenka - _____

sluníčko - _____

jak se vodníček stal hasičem - _____

	8
--	---

10. Dopiš do vět vhodné sloveso.

Ještěrka se _____ na sluníčku.

Žáci _____ z knížky.

Vrabcem večer _____ všechny drobečky.

_____ matematické úkoly.

četli
vyhřívala
počítáme
vyzobal

	4
--	---

11. K podstatným jménům vyber vhodná přídavná jména.

žhavé, stará, pichlavá, malé, veselý, nový

_____ kotě
_____ růže
_____ stůl
_____ kůň
_____ slunce
_____ kniha

	6
--	---

12. Nahrad' nespisovná slova spisovnými.

špunt - _____ flaška - _____
kámoš - _____ fusekle - _____
segra - _____ cpát se - _____
pesan - _____ chrnět - _____

	8
--	---

13. Škrtni slovo, které do řádku nepatří.

- a) měsíc, náměstí, městečko, předměstí
- b) výlov, rybník, ulovit, lovec
- c) lesní, prales, laskavec, lesník
- d) letuška, letec, letět, vrabec
- e) zubař, zubní, slzy, zubařské
- f) vodník, vodopád, lednice, vodovod

	6
--	---

14. Slova z předchozího, 13. úkolu jsou si slovy:

P	U	Ř	B	Í	Z	Ý	M	N	I
1	5	2	4	3	6	8	9	7	10

	1
--	---

15. Dopiš do vět vhodná slova z nabídky.

přibila, přibyla, vije, vyje, blízka, blýská, mít, mýt, pil, pyl

- Do sbírky mi _____ nová známka.
- Včely snášejí do úlu _____ z květů.
- Chtěl bych _____ lepší známky.
- Rozárka _____ věneček z pampelišek.
- V dálce se _____ a hřmí.
- Petra si na zeď _____ velký plakát.
- Žíznivý muž hltavě _____.
- Dnes musím _____ nádobí já.
- Sousedův pes každou noc _____.
- Ta vesnička je docela _____.

	10
--	----

Zdroje fotografií:

<https://pixabay.com/photos/nature-gardens-flowers-spring-4890768/>

<https://pixabay.com/photos/spring-orsej-flower-close-up-yellow-5209791/>

[https://www.istockphoto.com/photo/vibrant-yellow-daffodils-in-the-spring-gm1481971634-](https://www.istockphoto.com/photo/vibrant-yellow-daffodils-in-the-spring-gm1481971634-509115103?utm_source=pixabay&utm_medium=affiliate&utm_campaign=sponsored_photo&utm_content=srp_topbanner_media&utm_term=narcis)

[509115103?utm_source=pixabay&utm_medium=affiliate&utm_campaign=sponsored_photo&utm_content=srp_topbanner_media&utm_term=narcis](https://www.istockphoto.com/photo/vibrant-yellow-daffodils-in-the-spring-gm1481971634-509115103?utm_source=pixabay&utm_medium=affiliate&utm_campaign=sponsored_photo&utm_content=srp_topbanner_media&utm_term=narcis)